

inspektoriati
i punës

ANALIZË STATISTIKORE E TREGUESVE TË INSPEKTIMIT

JANAR-NËNTOR 2019

KYEINSPEKTOR

Arben Seferaj

INSPEKTORATI SHTETËROR I PUNËS DHE SHËRBIMEVE SHOQËRORE

<http://inspektoriatipunes.gov.al/>

REZULTATET E PËRGJITHSHME TË KONTROLLEVE INSPEKTUESE NGA ISHPSHSH

Inspektorati Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Shoqërore si një organ i qeverisjes qendrore, si përgjegjës për nivelin e zbatimit e legjislacionit të punës nga të gjithë, punëdhënës e punëmarrës që ushtrojnë veprimatrinë e tyre në Republikën e Shqipërisë, mbështet veprimarinë kontrolluese në dy ligjet bazë të inspektimit, Ligji Nr. 10433, datë 16.6.2011 “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë”, dhe Ligji Nr. 9634, datë 30.10.2006 “Për Inspektimin e Punës”.

Gjatë periudhës së 11-mujorit 2019, Inspektorati Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Shoqërore ka kryer gjithsej 11959 inspektime në subjekte Private dhe Shtetërore.

Të dhënat e inspektimeve realizuar në vite

	Private dhe Shtetërore			Vetëm Private		
	Inspektime	Nr i Punëmarrësve	Mesatare e vendeve të punës për subjekt	Inspektime	Nr i Punëmarrësve	Mesatare e vendeve të punës për subjekt
Viti 2016	11299	219114	19.4	11235	210320	18.7
Viti 2017	7958	182154	22.9	7923	176744	22.3
Viti 2018	12297	291244	23.6	12222	272296	22.3
(11 mujour) 2019	11959	268,579	22.4	11900	255,710	21.4

Procesi i inspektimit të punës, si pjesë e punës së secilit inspektor në misionin e tij, është sigurimi dhe kontrolli i zbatueshmërisë së dispozitave ligjore kryesisht për:

- ✓ Sigurimin e çdo punëmarrësi informal,
- ✓ Ligjshmërinë në zbatimin e kohëzgjatjes së punës,
- ✓ Pagesën për punë të kryer konform legjislacionit,
- ✓ Higjenën dhe mirëqenien në vendin e punës,
- ✓ Punësimin e ligjshëm të fëmijëve,
- ✓ Si dhe çështje të tjera, që lidhen ngushtë me marrëdhënien e punës, sigurinë në vendin e punës.

Gjatë këtyre muajve janë trajtuar rreth 620 ankesa, nga të cilat 539 kanë qënë raste të ndjekura me inspektim-ankese të cilat nga ana sasiore zënë 4.5% të inspektimeve e kontrolleve të zhvilluara në këtë periudhe.

Orientimi i inspektimeve ka synuar:

Minimizimin e punës informale nëpërmjet forcimit të kontrollit, dhe marrjes së masës administrative “pezullim” për çdo punëmarrës të evidentuar në punë pa siguracion, dhe sigurimin e tij konform legjislacionit, pa të cilin nuk lejohet të vazhdojë punën. Të dhënat e inspektimeve të kësaj periudhe tregojnë se nga 2806 punëmarrës informal të konstatuar nga të cilët tashmë 2727 ose 97 % e tyre, janë bërë pjesë e skemës së sigurimeve shoqërore e shëndetësore brenda procesit të inspektimit.

- 806 prej tyre janë konstatuar në inspektime e hapura si çështje të programuara,
 - 1804 konstatuar në çështje inspektimi të hapura në system si çështje në periudha piku të aktiviteteve, kryesisht periudhe e sezonit turistik, në aktivitetet e hoteleri turizmit, orjentim tashmë i përvitshëm ky i ISHPSHSH-së, nisur nga sezoni dhe garantimi i punës së sigurt e të siguruar.
 - 186 punëmarrës informal të konstatuar në rastet e inspektimeve si çështje ankese, të bërë pranë ISHPSHSH-së,
 - 10 konstatime të punëmarrësve të pasiguruar në rastet e inspektimeve si çështje aksidenti në punë.
- ✓ Rritja e besueshmërisë, nëpërmjet trajtimit dhe dhënies zgjidhje të ankesave të ardhura nga punëmarrës dhe punëdhënës.
 - ✓ Orientimi i kontroleve drejt aktiviteteve ekonomike që paraqesin rrezikshmëri të lartë për siguri e mirëqenie në punë, të punëmarrësit.
 - ✓ Monitorimi i vazhdueshëm i punës, ndaj gjithë strukturës inspektuese, duke ofruar mbështetje për kryerjen në mënyrë sa më korrekte të detyrës.
 - ✓ Rritjen e kujdesit shoqëror komunitar, në respektim të standarteve të reja për tipologji, por edhe rritja e kapaciteteve të pushtetit vendor për ofrimin e shërbimeve në përputhje me nevojat e gjithë komunitetit.
 - ✓ Përmirësimi i cilësisë së shërbimeve të kujdesit shoqëror, garantimi i respektimit të shërbimeve me qëllim respektimin e të drejtave të përfituesit dhe mbrojtjen e tij nga diskriminimi, dhuna dhe abuzimi, duke vlerësuar prioritet forcimin e mekanizmave, procedurave të mbrojtjes si dhe rritjen e sensibilitetit të komunitetit ndaj procesit të ankimit.

Në shërbim të përmirësimeve të vazhdueshme në punën inspektuese, përvoja e takon zbatimin të plotë dhe gjithëpërfshirës të legjislacionit të punës:

ISHPSHSH-ja ka lançuar “Matricën e Dënimeve” si një platformë e aksesueshme në Faqen Zyrtare të institucionit. Kjo platformë, jep ndikim të drejtpërdrejtë në rritjen e kapaciteteve profesionale të inspektorëve të punës, duke mundësuar orientim të qartë në legjislacionin e punës. Gjithashtu përmes saj, sigurojmë një proces inspektimi krejt transparent duke ulur në maksimum abuzimin me detyrën nga inspektorët e punës.

Kërkesat e vazhdueshme drejt Inspektoratit Qëndror, mbi përmirësimet e domosdoshme të sistemit e-inspektimi, për kryerjen e verifikimeve dhe dokumentimin online, të cdo veprimi inspektues, kanë bërë të mundur tashmë marrjen në kohë reale të dokumenteve e-sig 025 dhe e-sig 027, për deklarimet e subjekteve në tatim-taksa si për NIPT ashtu dhe për NID.

Tashmë, sistemi mundëson kryerjen e inspektimeve edhe në subjekte të cilët ushtrjnë aktivitetin e tyre, pa deklaruar adresën sekondare apo nënkontraktore, duke vepruar e ndërhyrë

menjëherë për mos abuzime të cdo kujt, në lidhje me sigurinë e shëndetin në vendin e punës apo marrëdhëniet e punës, me cdo punëmarrës.

Rezultatet e kontrolleve 11-mujore 2019:

Analiza e rezultatet e kontrolleve 11-mujore, janë pjesë e kontrolleve të kryera nga 84 inspektor pune në terren:

Lloji i inspektimit	Subjekte te inspektuara	Subjekte me denime administrative (paralajmerim, gjoba, pezullime)	% e subjekteve me dënime administrative kundrejt totalit të inspektimeve për cdo rast	Punëmarrës pa kontrata pune dhe të pasiguruar
Inspektime të programuara	9232	1666	18%	2667
Inspektime për shkak aksidenti në punë	176	139	78%	266
Inspektime për shkak ankese	539	265	49%	378
Inspektime rastësore (shkelje flagrante evidente)	2012	1287	63%	3765
Total Inspektime	11959	3357	28%	7076
28 % e inspektimeve janë inspektime me dënime administrative				

90% e inspektimeve rastësore, janë kryer në periudhën korrik, gusht, shtator 2019 realizuar në aktivitetet e hoteleri turizën me periudhë sezoni turistik.

Të dhënat mbi inspektimet sipas llojit të inspektimit, për degë rajonale janë:

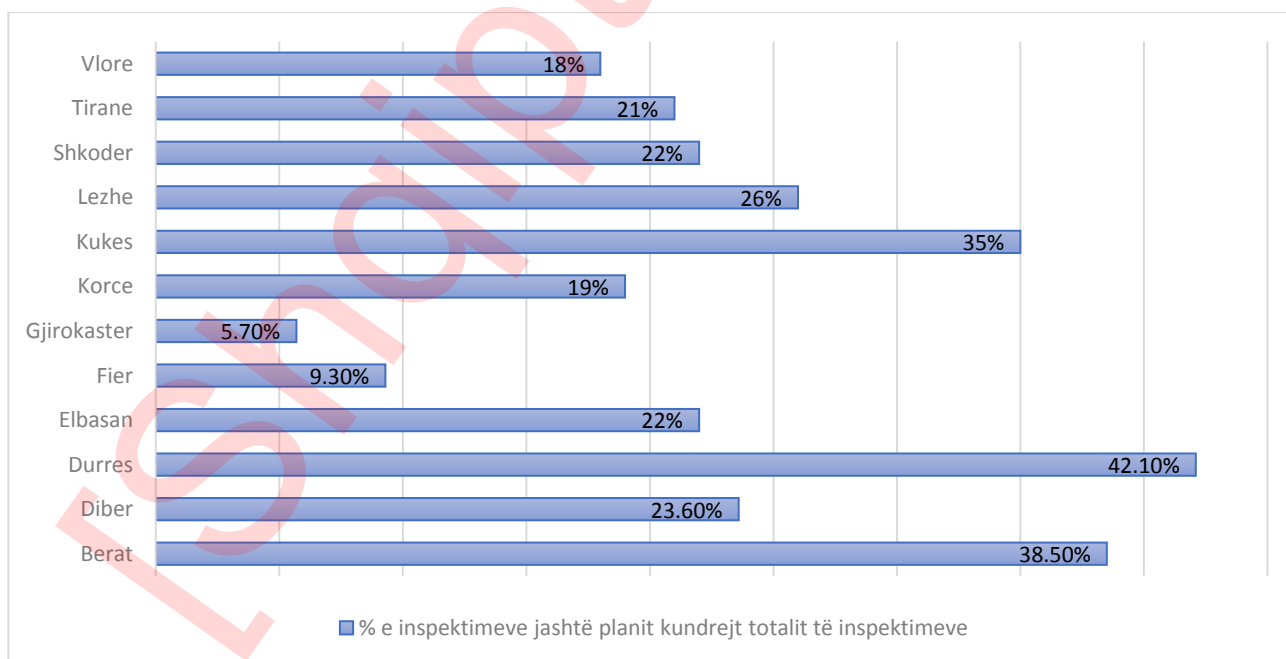
Degët Rajonale	Inspektime të programuara (planifikim apo kërkesa)	Inspektime për shkak aksidenti në punë	Inspektime për shkak ankese	Inspektime rastësore (indicia për shkelje flagrante)	% e inspektimeve jashte plani kundrejt totalit te inspektimeve
Berat	462	7	10	273	38.50%
Dibër	248	16	2	59	23.60%
Durrës	437	25	48	246	42.10%
Elbasan	722	16	18	168	22%
Fier	835	8	18	60	9.30%
Gjirokastrë	263	8	-	8	5.70%
Korçë	736	8	11	152	19%

Kukës	323	7	2	167	35%
Lezhë	380	15	14	106	26%
Shkodër	726	9	24	170	22%
Tiranë	3,219	51	345	458	21%
Vlorë	881	6	47	145	18%
Total	9,232	176	539	2012	23%

Krahasimisht me të dhënat e një viti më parë kemi, numër të shtuar të rasteve të inspektimeve rastësore për indicje të shkeljeve flagrante të ligjit, si dhe për shkak ankese.

	Inspektime rastësore/për indicje të shkeljeve flagrante	Inspektime për shkak ankese
<i>Viti 2018</i>	314	467
<i>11 mujori i viti 2019</i>	2012	539
raste më shumë këtë vit se një vit më parë	1698	72

Inspektime jashtë programimi, përbëjnë 23% kundrejt totalit të inspektimeve të realizuar në periudhën Janar-Nëntor 2019, e ku të analizuarra për degë rajonale rezultojnë:

Disa nga treguesit e përgjithshëm statistikorë të inspektimeve realizuar gjatë gjatë kësaj periudhe nga trupa inspektuese e ISHPSHSH-së janë:

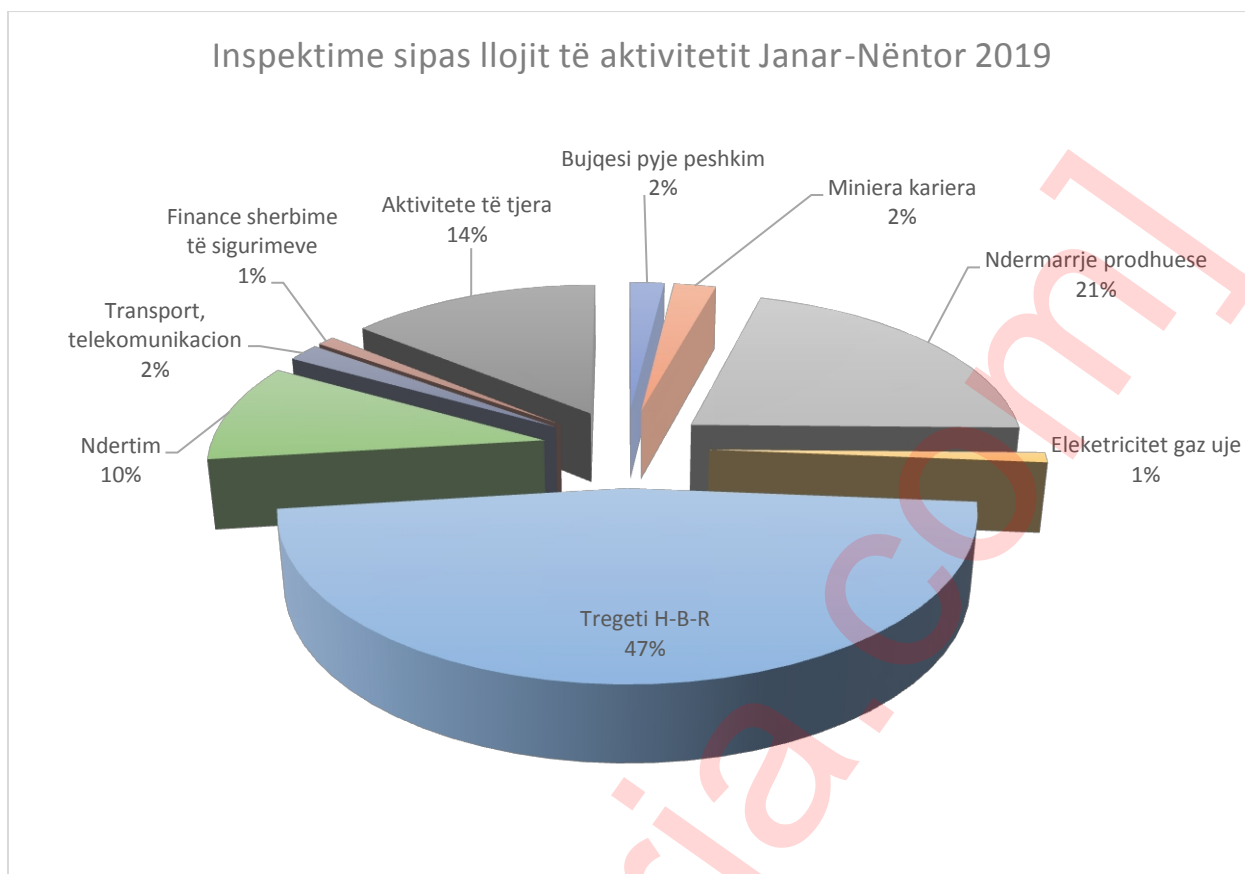
Subjekte të inspektuara Private + Shtetërore	11,959
Vende pune të inspektuara	268,579
Punëmarrëse femra	133,266
Mesatare e punëmarrës për subjekt	22.4
Subjekte private të inspektuara	11,900
Vende pune të inspektuara në subjektet private	255,710
Punëmarrëse femra	128,802
Mesatare e punëmarrës për subject në subjekte private	21.4
Punëmarrës pa kontrata individuale të evidentuar	4270
Punëmarrëse femra pa kontrata individuale	1669
Punëmarrës informal të evidentuar	2806
Punëmarrëse informale femra të evidentuar	964
Punëmarrës informal të futur në skemën e SSH	2727
Punëmarrëse informale femra të futur në skemën e SSH	940
Punëmarrës nën 18 vjeç të evidentuar	254
Punëmarrëse femra nën 18 vjeç të evidentuara	88
Punëmarrës të huaj të evidentuar	1056
Punëmarrës të huaj, pa leje pune	18
Punëmarrës me aftësi të kufizuar	170
Punëmarrëse femra me aftësi të kufizuar	54
Subjekte për të cilët është mbajtur masë administrative “Pezullim” për shkelje të dispozitave ligjore të marrëdhënieve të punës	1529
Subjekte për të cilët është mbajtur masë administrative “Pezullim” për shkelje të dispozitave ligjore të sigurisë e shëndetit në punë	138
Subjekte me masën administrative “Paralajmërim”	1546
Subjekte me masën administrative Gjobë”	144
Vlera totale e sanksioneve (lekë)	34,918
Inspektime të programuara	9232
Inspektime për shkak Ankese	539
Inspektime për shkak Aksidenti	176
Punëmarrës të aksidentuar	157
Punëmarrëse femra të aksidentuara	22
Punëmarrës të aksidentuar me vdekje	34

Aktivitetet ekonomike të inspektuara kjo rezultat i llojit të aktiveve që operojnë më së shumti në Shqipëri dhe orientimit për shkak të sezonit, janë në masën 48% aktivite Tregëti, hotel-bar-restorante.

Më konkretisht të dhënat në shifra rezultojnë:

Lloji i aktivitetit	Inspektime
Bujqësi pyje peshkim	232
Miniera kariera	284
Ndermarrje prodhuese	2507
Elektricitet gaz ujë	120
Tregëti H-B-R	5595
Ndërtim	1199
Transport, telekomunikacion	216
Financë shërbime të sigurimeve	118
Aktivite të tjera	1688
Total	11959

Inspektime sipas llojit të aktivitetit Janar-Nëntor 2019

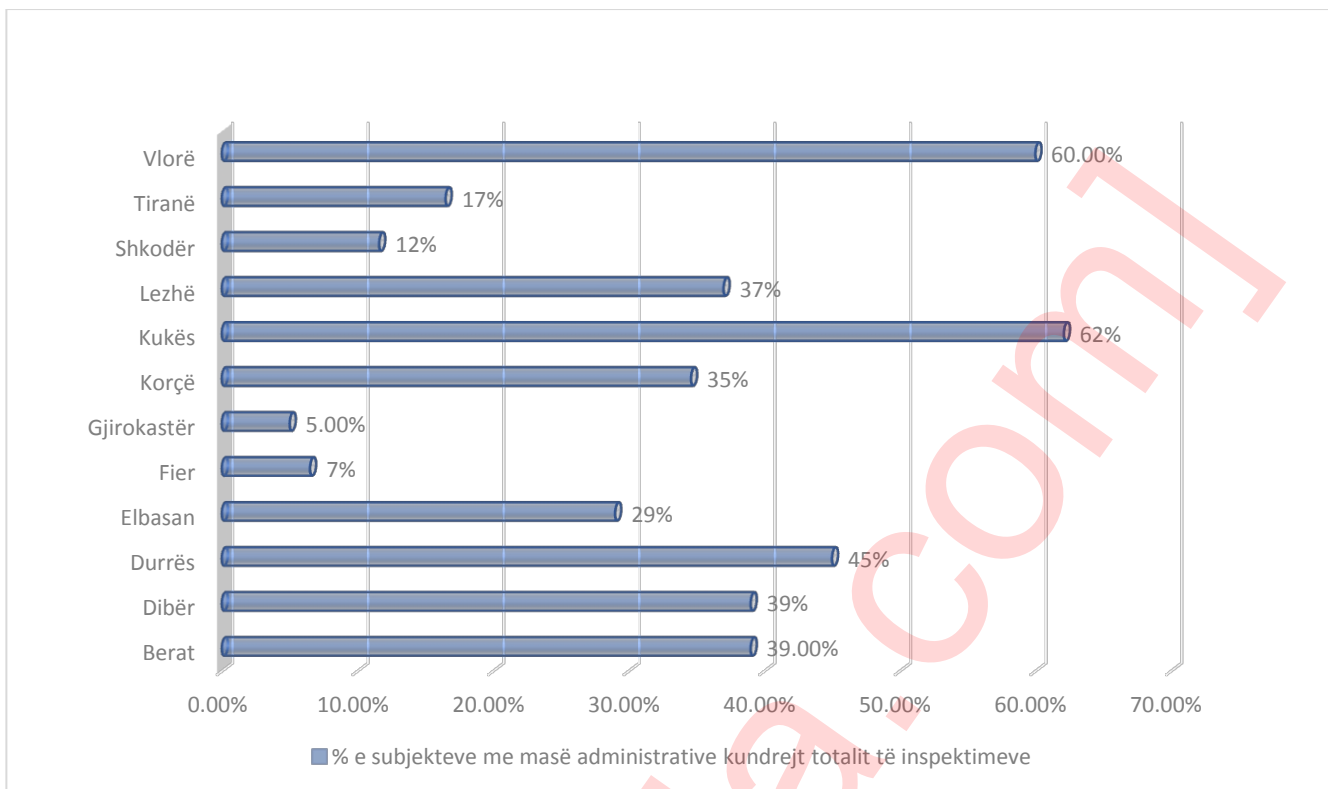

Orientimi i inspektimeve, bazuar në analiza të të dhënave nga inspektimeve të mëparshme, duke vlerësuar nivelin e riskut për subjekt, llojin e aktivitetit për periudha kohore e nevojën për treg pune, rastet e përsëritura të ankesave e aksidenteve në punë, çuan në rritjen e masave administrative të mara në inspektimet e realizuara, për subjekte të inspektura në periudhat respektive kohore.

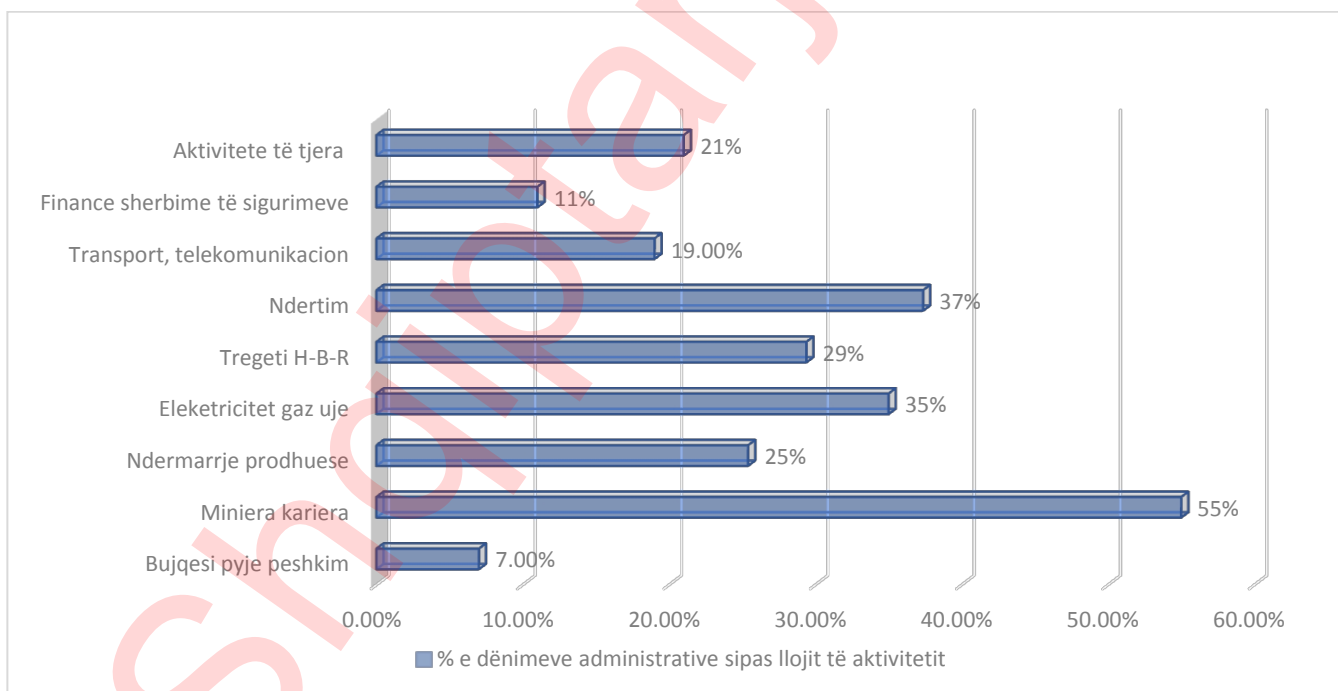
Domosdoshmëria e zbatimit të dispozitave ligjore nga të gjithë subjektet ekonomike, e patoleruar në kurriz të punëmarrësve, ka sjell dhe rritjen e forcës goditëse të inspektorit të punës, në 789 subjekte më shumë me masa se një vit më parë.

<i>Periudhat e inspektimeve</i>	<i>Viti 2018</i>	<i>11 mujore 2019</i>
Subjekte të Inspektuara	12297	11959
Masa administrative të aplikuar	2568	3357
Përqindje e subjekteve me masa administrative kundrejt subjekteve të inspektuara	21%	28%

Përqindje e subjekteve me masa administrative kundrejt subjekteve të inspektuara, në 12 degët rajonale rezultojn:

Përqindje e dënimeve administrative sipas llojit të aktivitetit

Masat administrative, ndaj subjekteve të inspektuara, sipas rastit e llojit të inspektimit, janë më ndëshkuese në inspektimet e aksidenteve në punë, ankesave dhe inspektimeve rastësore, ku 79% e inspektimeve për aksident në punë janë me masa të tilla, dhe 49.2% e inspektimeve për shkak ankese, janë me masa administrative.

		administrative	me masa kundrejt inspektimeve përkatëse
Në inspektime të tjera	9232	1666	18%
Në inspektime për aksident në punë	176	139	79%
Në inspektime për shkak ankese	539	265	49%
Në inspektime rastësore (shkelje flagrante)	2012	1287	64%

Një shpërndarje e masave administrative për lloj aktiviteti, sipas masës së marrë janë:

11 Mujor (Janar-Nentor 2019)	Pezullim/për shkelje të dispozitave ligjore për marrëdhënie pune	Pezullim/ për shkelje të dispozitave ligjore për sigurinë në punës	Subjekte me Paralajmërim	Subjekte me gjobë	Vlere (000 në lekë)
Bujqesi pyje peshkim	6	-	9	1	260
Miniera kariera	9	33	103	12	5,472
Ndermarrje prodhuese	168	12	416	43	8,946
Elektricitet gaz uje	14	-	25	3	1,300
Tregeti H-B-R	1,090	9	522	23	4,475
Ndertim	102	80	239	27	7,994
Transport, telekomunikacion	9	1	31	-	-
Financë, shërbime të sigurimeve	8	-	4	1	260
Te tjera	123	3	197	34	6,211
Total	1529	138	1546	144	34,918

Për masa administrative të mara apo shkelje të dispozitave ligjore lënë në vendim përfundimtar të inspektimit, çdo subjekt, ka të drejtën e ankimit. Pranë ISHPSHSH-së gjatë këtij 11-mujori, janë ankimuar 45 vendime inspektimi ku 40 ose 90 % e tyre janë lënë në fuqi, nga komisioni i apelimit, pranë ISHPSHSH-së.

Të ardhurat nga gjobat gjatë kësaj periudhe janë në vlerën 23.100.696 lekë

Inspektime për aksident në punë

Inspektime për aksident Janar-Nëntor 2019								
Deget Rajonale	Gjithsej	Pezullim/M	Pezullim/S	Paralajmerim	Gjobe	Vlere (.000)	P/aksidentuar	P/Aksidentr me vdekje

Berat	7	0	1	4	2	1040	5	2
Diber	16	0	0	10	2	360	18	3
Durrës	25	2	3	19	6	1162	20	3
Elbasan	16	0	3	11	4	1080	16	4
Fier	8	0	0	2	3	460	8	2
Gjirokastrë	8	0	0	0	1	100	4	2
Korçë	8	0	0	2	2	360	8	2
Kukës	7	0	0	3	2	360	5	1
Lezhë	15	3	1	5	6	2090	13	5
Shkodër	9	0	0	1	5	1770	7	4
Tiranë	51	1	1	5	22	5692	46	6
Vlorë	6	0	0	5	2	150	7	0
Total	176	6	9	67	57	14624	157	34

Sipas degëve rajonale kemi që numri më i madh i inspektimeve për rast aksidenti në punë është kryer në degën rajonale Tiranë, Durrës, Diber dhe Lezhë

Sa i takon inspektimeve për aksident në punë rezultojnë se në 38% të rasteve të inspektimit për shkak aksidenti është marrë masa administrative “Paralajmërim”, dhe në 32.3 % të rasteve është marrë masa administrative “Gjobë”.

Sipas llojit të aktivitetit ekonomik rastet e aksidenteve në punë rezultojnë:

11-mujori i viti 2019	Subjekte të inspektuara për shkak aksidenti në punë	Punëmarrës të aksidentuar	Punëmarrës të aksidentuar, me vdekje
<i>Bujqësi, pyje ,peshkim</i>	1	1	-
<i>Miniera, karriera</i>	23	25	7
<i>Ndërmarrje prodhuese</i>	44	35	2
<i>Elektricitet, gaz, ujë</i>	9	7	2
<i>Tregti, hotel-bar-restorante</i>	15	11	3
<i>Ndërtim</i>	44	42	15
<i>Transport, telekomunikacion</i>	3	1	-
<i>Finance, shërbime të sigurimeve</i>	-	-	-
<i>Aktivitete të tjera</i>	37	35	5
Total	176	157	34

Inspektime për shkak ankese

Ankesat e ardhura drejt Institucionit tonë si shkak i ndërgjegjësimit të punëmarrësve dhe punëdhënësve, janë gjithnjë e në rritje, ku në total gjatë kësaj periudhe, janë trajtuar 600 ankesa nga të cilat 539 me procedurë inspektimi.

Sa i takon zgjidhjes nuk është parë vetëm dhënia e të drejtës personit që adreson denoncimin, por dhe luftimi i fenomenit, i cili përmirëson marrëdhënien e punësimit për punëmarrësit që prekeshin nga e njëjta problematikë.

Janë trajtuar dhe denoncime të tjera të cilat janë trajtuar pa procedurë inspektimi por me të gjithë seriozitetin e duhur, duke dhënë informacionin e nevojshëm sipas rastit dhe delegim në Autoritetet përkatëse sipas fushës së kompetencës dhe specifikës që paraqitej.

Nga janari i këtij viti kjo shifër së bashku me inspektimet për ankesë rezultojnë 600 ankesa të regjistruara dhe të trajtuara. Rreth 100 raste janë të trajtuara pa procedurë inspektimi, janë sqaruar në lidhje me pozicionin e tyre në raport me Legjislacionin e punës apo janë deleguar për kompetencë në organe të tjera ligjzbatuese, por që janë trajtuar me seriozitet maksimal nga struktura jonë. Vlen të theksojmë se të gjithë rastet e adresuara pranë nesh jemi kujdesur që të marrin përgjigje në kohën e duhur.

Nga “Platforma e Bashkëqeverisjes” janë adresuar pranë nesh 82 raste që denonconin shkelje të legjislacionit të punës, ose 23% e të gjithë denoncimeve të ardhura.

Sa i takon inspektimeve për shkak ankese rezultojnë se në 42 subjekte ose në 8.4 % të rasteve është marrë dënim kryesor “Gjobë”, ndërkohë në 135 subjekte ose në 27 % të këtyre inspektimeve është marrë dënim kryesor “paralajmërim”.

Inspektime për ankesë Janar-Nëntor 2019

<i>Degët Rajonale</i>	Inspektime për shkak ankese	Pezullim/shkelje flagrante të marrëdhënie të punës	Pezullim/shkelje flagrante të sigurisë në punë	Masë administrative Paralajmërim	Masë administrative Gjobe	Vlere (.000)
<i>Berat</i>	10	1	0	9	0	0
<i>Diber</i>	2	0	0	0	0	0
<i>Durrës</i>	48	4	0	23	8	2640
<i>Elbasan</i>	18	3	0	7	2	520
<i>Fier</i>	18	1	0	7	0	0
<i>Gjirokaster</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Korçë</i>	11	0	1	1	1	52
<i>Kukës</i>	2	1	0	0	1	2002
<i>Lezhë</i>	14	3	1	9	2	362
<i>Shkodër</i>	24	5	0	0	3	1030
<i>Tiranë</i>	345	43	5	61	26	5596
<i>Vlorë</i>	47	6	0	26	5	400
<i>Total</i>	539	67	7	143	48	12602

Numri më i madh i ankesave të trajtuara në këtë muaj është realizuar nga Dega Rajonale Tiranë me 345 inspektime për shkak ankese, Dega Vlorë me 47 inspektime, Dega Durrës me 48, etj.

Sipas llojit të aktivitetit ekonomik, inspektimet e kryera per rast ankese janë:

Lloji i aktivitetit	Subjekte të inspektuara për shkak ankese	Punëmarres	Pa kontrata	Informal	U siguruan	Pnm me page minimale
<i>Bujqësi, pyje ,peshkim</i>	2	44	-	-	-	32

<i>Miniera, karriera</i>	7	822	15	15	2	16
<i>Ndërmarrje prodhuese</i>	130	21,980	58	48	37	3,951
<i>Elektricitet, gaz, ujë</i>	4	1,462	-	-	-	50
<i>Tregti, hotel-bar-restorante</i>	120	2,468	39	38	38	465
<i>Ndërtim</i>	21	670	7	5	5	86
<i>Transport, telekomunikacion</i>	14	683	12	11	11	216
<i>Financë, shërbime të sigurimeve</i>	13	1,020	4	4	4	31
<i>Aktivitete të tjera</i>	228	27,157	57	65	59	2,263
Total	539	56,306	192	186	156	7,110

Punëmarrësit.

Në lidhje me punëmarrësit e evidentuar në punë rezultojnë se:

49.6% e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrëse femra

1.5 % e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrës që punojnë pa kontrata individuale pune.

39.4 % e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrës të siguruar në bazë të pagës minimale.

0,4 % e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrës të huaj.

0.06% e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrës me aftësi të kufizuara.

0.09% e punëmarrësve të evidentuar janë punëmarrës nën 18 vjeç.

1,04 % e punëmarrësve të evidentuar ishin punëmarrës të pasiguruar (informal)

0.05 % e punëmarrësve të evidentuar ishin të aksidentuar.

Kontrata individuale të punës në subjektet private:

Janë 4270 punëmarrës të evidentuar në aktivitetet private të inspektuara ose 1.6% e totalit të punëmarrësve që janë konstatuar gjatë inspektimeve në muajt Janar-Nëntor 2019 pa kontrata pune individuale.

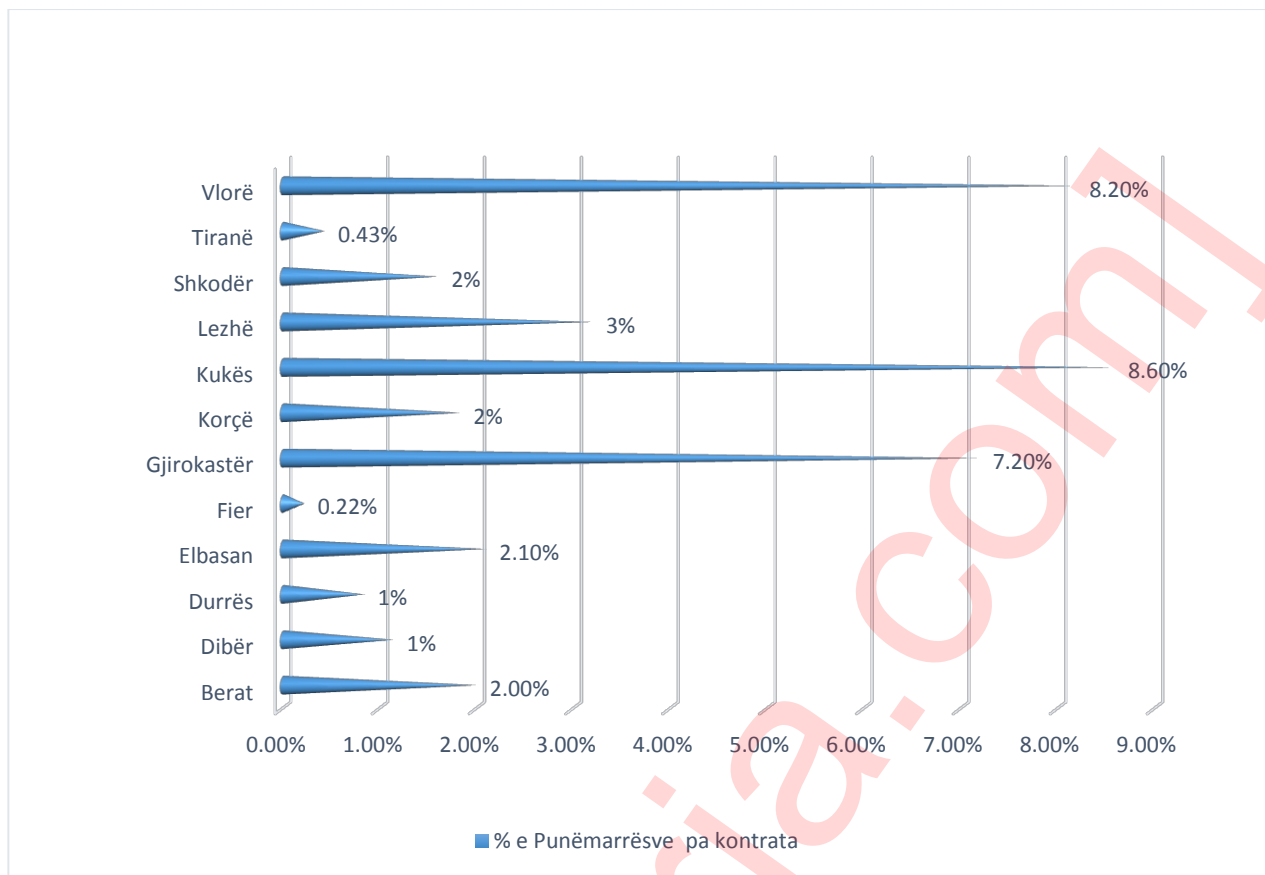
Më konkretisht, numri i punëmarrësve evidentuar në punë pa kontrata pune individuale në 12 prefekturat e Vendlindit në subjekte private është:

Degët Rajonale

Aktivitete private të inspektuara Janar-Nëntor

		Subjekte	Punëmarrës	Punëmarrës pa kontrata	% e Punëmarrësve pa kontrata
1	Berat	746	10089	205	2%
2	Dibër	318	8711	100	1%
3	Durrës	752	25950	220	1%
4	Elbasan	918	11307	239	2.10%
5	Fier	920	18750	43	0.22%
6	Gjirokastrë	274	3051	220	7.20%
7	Korçë	906	10928	200	2%
8	Kukës	494	3020	262	8.6%
9	Lezhë	510	9142	297	3%
10	Shkodër	927	13944	226	2%
11	Tiranë	4067	122263	531	0.43%
12	Vlorë	1068	18555	1524	8.2%
	SHUMË	11900	255710	4067	1.59%

Punëmarrës pa kontrata pune individuale kundrejt totalit të punëmarrësve të evidentuar në aktivitetet private të inspektuara, sipas degëve rajonale

Duke analizuar të dhënat mbi punëmarrësit e evidentuar pa kontrata pune individuale në llojet e aktiviteteve të kontrolluara rezultojnë se në këtë 11-mujor në inspektimet kryera nga ana sasiore numri më i lartë i punëmarrësve që punonin pa kontrata pune individuale është konstatuar në aktivitetet tregëtare, bar-hotel-restorante:

Këto rezultate paraqiten si më poshtë:

Lloji i aktivitetit	Inspektime (subjekte private)	Punëmarrës	Pa kontrata	Pa kontrata Femra	% e punm. pa kontrata individuale
Bujqësi, pyje, peshkim	232	1,365	54	43	4%
Miniera, karriera	282	10,154	56	6	1%
Ndërmarrje prodhuese	2502	108,582	621	373	0.50%
Elektricitet, gaz, ujë	104	8,788	17	5	0.19%
Tregti, hotel-bar-restorante	5595	45,667	2485	944	5.40%
Ndërtim	1198	20,216	447	25	2.20%
Transport, telekomunikacion	216	4,270	90	33	2.10%
Finance, shërbime të sigurimeve	117	2,115	14	4	0.66%

Aktivite të tjera	1654	54,553	283	104	0.50%
Total	11900	255,710	4067	1537	1.59%

Punësimi informal :

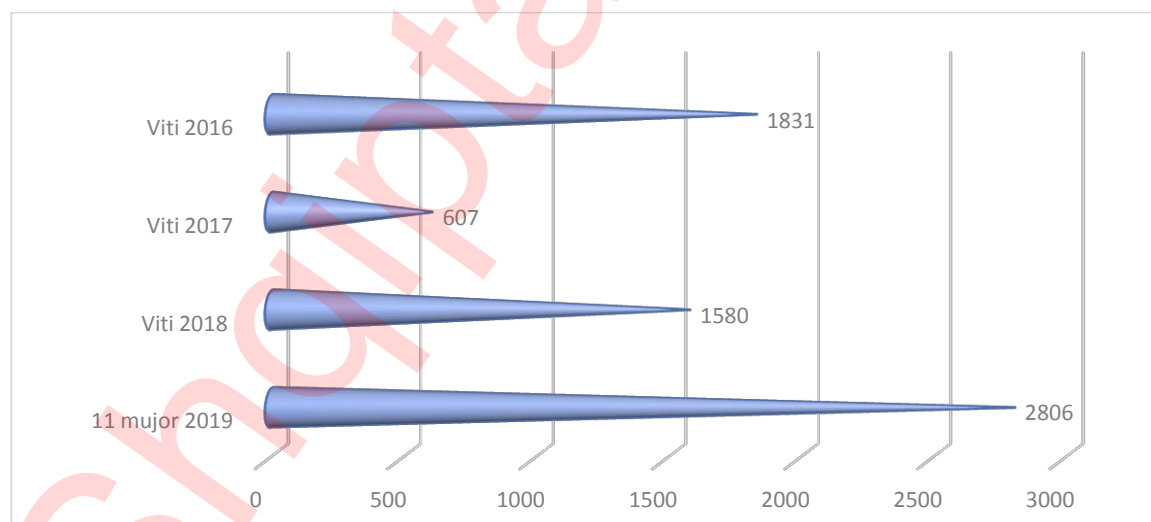
Gjatë inspektimeve të realizuara në periudhën 11-mujor 2019, janë evidentuar të punojnë të pasiguruar, gjithsej 2806 punëmarrës, për të cilët pas marrjes së masave administrative “pezullim”, deri në përfshirjen e tyre në skemën e sigurimeve shoqërore e shëndetësore, gjatë procesit të inspektimit, janë siguruar 2727 prej tyre. ku minimumi i kostos së munguar në arkën e shtetit për sigurim shoqëror e shëndetësor **për një muaj**, për këta punëmarrës, në 20.3 milion lekë.

Këtë vit periudha e sezonit turistik ku konsiston dhe me numrin më të madh të informalëve të evidentuar, është rezultat i planit operacional të ndërmarrë, ku është operuar me inspektime të trupës inspektuese në zona gjeografike me aktivitet të shtuar gjatë sezonit turistik. Inspektimet nuk ishin në grupe të përbashkëta me dëgët e tatim-taksave, por me mbështetjen e tyre në koordinimin veprimesh, e shkëmbim informacioni.

Inspektimet janë kryer edhe në ditët e pushimit javor, dhe në orët e turneve të dyta dhe të treta.

Të dhënat krahasuese me inspektimet e viteve të fundit, janë dukshëm për numër të shtuar të evidentimit dhe formalizimit të punësimit informal, pasi në vitet e tjera, nuk është operuar me lëvizje të trupës inspektuese, në zona gjeografike me aktivitet të shtuar sezonal.

Të dhëna mbi informalitetin e konstatuar në vite

Lloji i inspektimit	Subjekte të inspektuara	Punëmarrës	Punëmarrës të pasiguruar	Punëmarrës të siguruar gjatë procesit
Inspektime të programuara	9232	179348	806	786
Inspektime për shkak aksidenti në punë	176	18773	10	9
Inspektime për shkak ankese	539	56306	186	156
Inspektime rastësore (shkelje flagrante evidente)	2012	14152	1804	1776
Total Inspektime	11959	268579	2806	2727

Sipas llojit të aktivitetit ekonomik, informaliteti në aktivitetet **private** rezulton :

Lloji i aktivitetit	Inspektime (subjekte private)	Punëmarrës	Punëmarrës të pasiguruar	Femra të pasiguruara	% e punm të pasiguruar
Bujqësi, pyje, peshkim	232	1,365	10	-	0.73%
Miniera, karriera	282	10,154	37	5	0.36%
Ndërmarrje prodhuese	2,502	108,582	314	179	0.28%
Elektricitet, gaz, ujë	104	8,788	16	5	0.18%
Tregti, hotel-bar-restorante	5,595	45,667	1,835	647	4%
Ndërtim	1,198	20,216	320	10	1.5%
Transport, telekomunikacion	216	4,270	40	14	1%
Finance, shërbime të sigurimeve	117	2,115	9	5	0.42%
Aktivitete të tjera	1,654	54,553	218	95	0.39%
Total	11,900	255,710	2,799	960	1%

Sipas degeve rajonale punëmarrësit informal të evidentuar janë:

Degët rajonale	Punëmarrës të pasiguruar Në subjekte private+shtetërore	Punëmarrës, siguruar gjatë procesit të inspektimit
Berat	42	42
Dibër	65	65
Durrës	430	423
Elbasan	189	188
Fier	47	47
Gjirokastrë	16	16

Korçë	280	275
Kukës	273	230
Lezhë	132	132
Shkodër	216	207
Tiranë	630	618
Vlorë	486	484
Total	2,806	2,727

Paga

Punësimi me pagë minimale rezulton evident në 31% të punëmarrësve të evidentuar në punë në aktivitetet private të inspektuara, e ku aktivitetet si: bujqësi, pyje peshkim, tregëti hotel-bar-restorante e transport telekomunikacion, ku sigurimi i punëmarrësve kryhet mbi pagë minimale, rezulton mbi 50% të totalit të punëmarrësve të evidentuar për aktivitetet.

Lloji i aktivitetit	Inspektime (subjekte private)	Punëmarrës	Punëmarrës, siguruar me page minimale	Punëmarrëse femra të siguruar me page minimale	Përqindje e punëmarrësve të siguruar me page minimale
Bujqesi pyje peshkim	232	1,365	911	342	66%
Miniera kariera	282	10,154	864	117	0.79%
Ndermarrje prodhuese	2,502	108,582	34,654	24,152	32%
Elektricitet gaz uje	104	8,788	371	70	4.2%
Tregeti H-B-R	5,595	45,667	22,664	9,439	49.6%
Ndertim	1,198	20,216	7,556	675	37%
Transport, telekomunikacion	216	4,270	2,187	747	51%
Finance sherbime	117	2,115	453	172	21%
Te tjera	1,654	54,553	9,196	4,004	17%
Total	11,900	255,710	78,856	39,718	31%

• Deregullimi

Nga inspektimet tematike në këtë periudhë janë 52 inspektime të realizura me njoftim paraprak në kuadër të lehtësimin dhe thjeshtezimit të procedurave, nga të cilat:

- 25 janë realizuar pas kërkesës së subjektit për autorizim punësimi të punëmarrësve të mitur nga ku rezulton të jenë autorizuar 23 punëmarrës të tillë.
- 12 janë realizuar për aprovim autorizimi për të punuar në orë shtesë nga te cilat 5 janë miratuar
- 15 inspektime janë realizuar për leje pune ku janë miratuar 5.

Deget Rajonale	Realizuar per autorizim per te mitur		Realizuar per autorizim oresh shtese		Realizuar per autorizim per leje pune	
	Gjithsej	Femijë që u autorizuan	Gjithsej	Subjekte që u autorizuan	Gjithsej	Subjekte që u autorizuan
Berat	0	0	1	0	0	0
Diber	0	0	0	0	0	0
Durres	11	11	0	0	2	2
Elbasan	0	0	1	1	1	1
Fier	0	0	0	0	0	0
Gjirokaster	0	0	0	0	0	0
Korce	0	0	3	1	0	0
Kukes	0	0	0	0	0	0
Lezhe	0	0	1	1	0	0
Shkoder	6	9	0	0	1	0
Tirane	6	1	6	2	5	1
Vlore	2	2	0	0	6	1
Qender	0	0	0	0	0	0
Total	25	23	12	5	15	5

• **TURIZMI NË ZBATIM TË PLANIT OPERACIONAL DHE ANGAZHIMIT INSTITUCIONAL**

Në kuadër të Aksionit kundër Informalitetit të ndërmarrë nga MFE, ISHPSHSH-ja nga 1 korrik 2019 e në vazhdim është angazhuar dhe ka orjentuar punën në:

- inspektimet e subjekteve me aktivitet të shtuar në sezonin turistik veror 2019 e me risk të shtuar informaliteti të tregut të punës,
- inspektime drejt subjekteve të vlerësuara deri tani me rrisht të lartë e shumë të lartë sa u takon sigurisë dhe shëndetit në punë,

Si rezultat i zbatimit të “Planit Operacional”, deri tani janë:

- 3439 subjekte të kontrolluara gjithsej, nga të cilat në 1083 subjekte (31%) është konstatuar punësim informal dhe në 1537 raste apo në 45% të subjekteve të kontrolluara, janë marë masa administrative, pasi kanë rezultuar me problematika në raport me zbatimin e ligjit.

Konkretisht:

- a. 1138 raste janë masa administrative “pezullim”, aplikuar në masën 33% të subjekteve të kontrolluara, e që zënë 74% të masave administrative, ku për shkeje flagrante të dispozitave ligjore për marrëdhënie pune e siguri në punë, ku masat “pezullim” për shkelje të dispozitave ligjore për marrëdhënie pune zënë 95% të këtyre pezullimeve dhe 5% janë masa “pezullimi” aktiviteti, për shkelje flagrante të masave të sigurisë e shëndetit në punë.
 - b. 353 raste janë masa administrative “paralajmërim”, aplikuar në masën 10.3% të subjekteve të kontrolluara për shkelje të dispozitave ligjore të legjislacionit të punës, e që zënë 23% të masave administrative.
 - c. 46 raste janë masa administrative “gjobë” aplikuar në masën 1.3% të subjekteve të kontrolluara, për shkeje flagrante të dispozitave ligjore për marrëdhënie pune e siguri në punë, e që zënë 3% të masave administrative.
- Për 63.138 punëmarrës gjithsej është verifikuar marrëdhënia e punësimit të tyre ku 1922 punëmarrës prej tyre kanë rezultuar të punojnë të pasiguruar dhe të padeklaruar në skemën e sigurimeve shoqërore dhe shëndetsore. Shifra e informalitetit të evidentuar është në masën 29% në 1083 subjektet të cilët kanë rezultuar me 6586 të punësuar gjithsej dhe që kanë rezultuar me problematikën e informalitetit.

Në 1902 subjektet e kontrolluara pra 55% 5 subjekteve të kontrolluara, janë këshilluar për zbatimin e legjislacionit të punës, si përmes lënies së këshillave në dokumentin e inspektimit ashtu dhe përmes shpërndarjes së fletëpalosjeve informuese me të drejta dhe detyrimeve të punëdhënësve dhe punëmarrësve.

Rezultatet e inspektimeve të kësaj periudhe, kemi mundësuar formalizim për 1893 punëmarrës informalë, ku minimumi i kostos së munguar në arkën e shtetit për sigurim shoqëror dhe shëndetsor, sikur këto punëmarrës të jenë pjesë e kësaj skemë në vetëm 1 muaj me 26 mijë lekë paga mujore minimale, shifra është 13.7 milion lekë. Pjesa tjetër prej 29 punëmarrësish që u konstatuan të punojnë të padeklaruar janë dërguar pranë Degëve Rajonale të Tatim Taksave.

Ndërkohë të dhënat e inspektimeve sipas periudhave kohore rezultojnë:

Te dhenat e inspektimeve	Inspektime Total	Nr i Punëmarresve	Inspektime per ankese	Inspektime rastesore	Inspektime per aksident
Total/Korrik	1,396	22,531	50	349	16
Total/Gusht	802	10,552	44	648	19
Total/Shtator	861	22,101	64	704	27
Total/Tetor	994	25,135	74	146	15
Total/Nentor	923	23,871	39	40	16
TOTALE/Korrik-Nentor	4,976	104,190	271	1,887	93
Ne përqindje			5.4%	37.9%	1.9%

● **Inspektimi në Subjekte Fason**

Në fokus të inspektimeve kanë qënë dhe subjektet Fason ku janë realizuar 231 Inspektime ose 5% e inspektimeve në subjekte private, me një numër 24876 punëmarrësish.

Numri i punëmarrësve që punojnë pakontratë individuale pune në këto lloj aktiviteti është shumë i ulët. Janë vetëm 159 punëmarrës që gjatë inspektimeve rezultuar të punojnë pa kontratë pune individuale nga 24876 punëmarrës në total.

Numri i punëmarrësve evidentuar të punonin informal është 50 për të cilët nëpërmjet marrjes së masës urgjente “Pezullim” të punës së tyre në 52 subjekte, deri në formalizimin dhe deklarimit pranë Tatim-Taksave, tashmë ato rezultojnë të futur në skemën e sigurimeve shoqërore e shëndetësore.

Rreth 38.5% e punëmarrësve të evidentuar në punë në fasoneri rezultojnë që kontributi i sigurimeve shoqërore e shëndetësore të llogaritet mbi pagë minimale dhe 0.21 % rezultojnë që të punojnë në turn të dytë.

Nr	Dega	Subjekte	Nr. P/M	Nr i Punëm, në turn të II-të (19 ⁰⁰ 22 ⁰⁰)	Nr i Punëm nen 18 vjeç	Nr i Punëm, pa kontrate individuale	Nr. Punëm, të pa siguruar	Nr. Punëm, që u futen ne skemen e Sig	Nr punm, të siguruar me page min.
1	Berat	12	2288	3	0	0	0	0	1696
2	Dibër	3	243	4	0	1	1	1	45
3	Durrës	30	2395	0	4	0	0	0	0
4	Elbasan	8	343	0	0	0	0	0	269
5	Fier	20	2951	0	0	0	0	0	1948
6	Gjirokastrë	5	193	0	0	10	0	0	134
7	Korçë	25	1076	0	0	24	24	24	477
8	Kukës	1	103	0	0	0	0	0	101
9	Lezhë	15	2371	40	12	92	14	14	1265
10	Shkodër	18	1878	0	7	1	1	1	1094
11	Tirane	70	8683	0	0	2	5	5	1592
12	Vlorë	24	2352	5	27	29	5	5	980
	Total	231	24876	52	50	159	50	50	9601

Nga 231 subjekte Fason të inspektuara gjatë kësaj periudhe 47 kanë shkuar me masën administritive paralajmërim, dhe 6 subkete me sanksion në vlerën 1 720 000 lekë.

Dega	Subjekte	Masë urgjente për marrëdhënie pune	Masë urgjente për sigurinë në punë	Paralajmërim	Sanksion	Vlerë e gjobës (.000)
Berat	12	0	1	5	0	0
Diber	3	1	0	0	0	0
Durres	30	0	0	3	1	100
Elbasan	8	0	0	0	0	0
Fier	20	0	0	2	0	0
Gjirokaster	5	0	0	0	0	0

Korce	25	3	0	4	0	0
Kukes	1	0	0	1	0	0
Lezhe	15	3	0	5	1	520
Shkodër	18	0	0	0	1	480
Tiranë	70	5	1	6	2	520
Vlore	24	3	0	21	1	100
Total	231	15	2	47	6	1720

Fenomen evident në këto lloj aktiviteteve është numri i punëmrrësve-kursantë. Kështu nga të dhënat e inspektimeve rezultojnë gjithsej 2570 kursantë nga të cilët 143 janë kursantë të marrë përmes Zyrave të Punësimit dhe 2427 rezultuan kursantë të kontaktuar drejtpërdrejtë nga vetë subjektet.

Dega	Subjekte	Nr. P/M	Nr i Punëm Kursante, mare përmes zyres së punës	Nr i Punëm Kursante kontaktuar drejtpërdrejtë nga subjekti
Berat	12	2288	20	0
Dibër	3	243	25	0
Durrës	30	2395	0	0
Elbasan	8	343	0	0
Fier	20	2951	21	0
Gjirokastrë	5	193	25	0
Korçë	25	1076	0	0
Kukës	1	103	0	0
Lezhe	15	2371	0	2371
Shkodër	18	1878	0	0
Tiranë	70	8683	3	1
Vlorë	24	2352	49	55
Total	231	24876	143	2427

Gjithashtu janë përgatitur disa udhëzime për zbatim nga inspektorët e punës në terren, në lidhje me mënyrën e inspektimit për efektivitetin e Këshillave të Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, Dokumentin e Vlerësimit të Riskut, mjekun e ndërmarrjes, përdorimin e paisjeve mbrojtëse individuale dhe kolektive, sinjalistikën në vendin e punës dhe elementë të tjerë të rëndësishëm të sigurisë dhe shëndetit në punë, me qëllim zbatimin sa më korrekt të këtij legjislacioni.

• INSPEKTIMI I STANDARTEVE TË SHËRBIMEVE SHOQËRORE

Drejtoria e Inspektimit të Standarteve të Shërbimeve Shoqërore, ka inspektuar dhe vlerësuar gjithësej **131** qendra të ofrimit të shërbimeve të përkujdesit shoqëror.

- Të inspektuara të programuara janë 111** qendra publike dhe jopublike që ofrojnë shërbime të përkujdesit shoqëror.

2. **Të inspektuara e të paprogramuara janë 7.**
3. **Është vlerësuar situata e përgjithshme në 13 njësi shërbimi të përkujdesit shoqëror, shërbime të reja komunitare shumëdisiplinore, të krijuara nga Bashkitë vetë apo në partneritet. Është realizuar njohja e situatës së përgjithshme në 7 Bashki, nga 10 të planifikuara për vitin 2019.**

Vlerësim i përgjithshëm për qendrat e përkujdesit të inspektuara.

Qendrat e shërbimit të përkujdesit të inspektuara sipas planit mujor, (Nëntor 2019), janë qendra jopublike, dhe sipas tipologjisë së shërbimit, numri i përfituesve sipas targetgrurit në nevojë është si më poshtë:

- Përkujdes rezidencial, në 10 qendrat rezidenciale të inspektuara përfitojnë 58 Persona me Aftësi Ndryshe, 30 të moshuar dhe 9 gra viktime të dhunës në familje bashkë me 14 fëmijët e tyre;
- Përkujdes ditor, në 7 qendra komunitare, përfitojnë 35 fëmijë me Aftësi Ndryshe, 70 të moshuar; 100 fëmijë;
- Shërbime këshillimi, psikosociale, juridike dhe mbështetje në familje 439 gra, 25 anëtarë mëshkuj të familjes, dhe 507 raste në komunitet.

Qendrat e përkujdesit rezidencial jopublike të inspektuara, vlerësohen për plotësimin e standarteve, përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve të akomodimit dhe të jetesës së përditshme të përfituesve, si edhe për qasjen profesionale ndaj nevojave dhe respektimin e dinjitetit të përfituesve.

Gjithashtu, vlerësohen edhe për zbatimin e detyrave të lëna në akt-inspektimin e kaluar. Veçojmë për mos realizimin e detyrës së lënë për liçensimin e shërbimit të strehimit emergjent për viktimat e dhunës në familje të Shoqatës, “Gruaja tek Gruaja” Shkodër, shoqatë të cilës i’u bë më dije se mos pajisja me liçensë, në vijim, bazuar në kërkesat e VKM Nr.538, datë 26.05.2009, do të përbëjë shkak për propozimin e masave, sikurse parashikon **Ligjin Nr.121/2016 datë 24.11.2016** “Për Shërbimet e Kujdesit Shoqëror në Republikën e Shqipërisë”.

Nga inspektimet e realizuara, u konstatuan kryesisht problematika të natyrës administrative, dokumentuese, si psh. nënshkrimi i të gjithë anëtarëve të grupit multidisiplinar, nënshkrimi i përfaqësuesit të organizatës të marrëveshja me familjarin. Në 2 raste, u konstatua nevoja për aksesimin e ambjenteve të shërbimit, si edhe në një rast, nevoja për rishikimin e organikës së stafit të shërbimit.

Për të gjitha konstatimet, u lanë rekomandimet përkatëse, si edhe një raport përmbledhës i’u dërgua Bashkisë Shkodër, MSHMS dhe SHSSH.

Konceptoi:

Miratoi:

[Shqiptarja.com]